

Uitvoeringskader 2018

17 november 2017

1 INLEIDING

Op 26 januari 2017 heeft de Omgevingsdienst Groningen (Omgevingsdienst) het uitvoeringsprogramma 2017 uitgebracht. Dit kwam na de opstelling van de jaaropdrachten en leidde tot discussie over de taakverdeling tussen opdrachtgevers en Omgevingsdienst.

De Omgevingsdienst heeft thans dat programma geactualiseerd en uitgebracht voor de opstelling van de jaaropdrachten. Het uitvoeringskader vloeit voort uit een wettelijke verplichting, maar staat vooral ten dienste van de opdrachtgevers, zowel voor hun eigen beleidsontwikkeling als voor het werk dat door de Omgevingsdienst wordt uitgevoerd.

De gezamenlijke doelstellingen zijn ongewijzigd gebleven:

1. Veiliger, gezondere en duurzame leefomgeving;
2. Voldoen aan de Verordening Kwaliteit VTH (kwaliteitscriteria 2.1);
3. Betere naleving van wetgeving, regelgeving en voorschriften.

Deze doelen vormen voor de Omgevingsdienst de kaders voor de ontwikkeling van producten en diensten. In 2017 is de Omgevingsdienst gestart met de PDC-matrix. Voor 2018 wordt deze verfijnd. De matrix kent naast producten, ook 125 subproducten. De hoofd- en de subproducten zijn opgenomen in ons zaakstelsel (LOS) waar we in januari 2017 mee van start zijn gegaan. In 2017 is de eerste reeks producten en diensten beschreven in de Wiki zodat u kunt zien wat u voor welk product krijgt. De bijbehorende werkprocessen zijn ook raadpleegbaar in de Wiki. In 2018 krijgt dit een vervolg.

Als kennispartner anticiperen we op de komst van nieuwe wet- en regelgeving en andere ontwikkelingen met als doel het leveren van kwaliteit en efficiency.

Dit voorliggende uitvoeringskader is opgedeeld in 7 hoofdstukken. Na de inleiding in hoofdstuk 1 wordt in hoofdstuk 2 de aanleiding en het doel van het uitvoeringskader gepresenteerd. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 ingegaan op de missie en visie van de Omgevingsdienst en hoe wordt gewerkt aan het realiseren van ons kompas. Hoofdstuk 4 schetst de relevante ontwikkelingen, zowel landelijk, regionaal als intern. In hoofdstuk 5 wordt aandacht besteed aan de doelen die onze deelnemers hebben geformuleerd. Deze doelen en de daaruit voortvloeiende prioriteiten vormen de basis voor de uitvoering van ons werk. Deze kaders voor 2018 zijn uitgewerkt in hoofdstuk 6. Tot slot wordt in hoofdstuk 7 ingegaan op de organisatie, onze mensen en de middelen. Dit laatste hoofdstuk geeft inzage in de onderste cyclus van de BIG-8.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING

2 UITVOERINGSKADER 2018: SAMEN UITVOEREN IS BETER

<i>2.1 Achtergrond en aanleiding</i>	4
<i>2.2 Doel van het uitvoeringskader</i>	4
<i>2.3 Borging van de BIG-8 cyclus</i>	4
<i>2.4 Begripsbepaling VTH</i>	5

3 BETROUWBARE KENNISPARTNER DIE KLANT CENTRAAL STELT

<i>3.1 Het Verbeterplan als basis</i>	8
<i>3.2 Ons kompas voor de komende jaren in beeld</i>	8
<i>3.3 De richting van het kompas: stap voor stap</i>	9

4 VERANDERENDE OPGAVEN: LANDELIJKE, REGIONALE EN INTERNE ONTWIKKELINGEN

<i>4.1 Inleiding</i>	11
<i>4.2 Landelijke ontwikkelingen</i>	11
<i>4.3 Regionale ontwikkelingen</i>	14
<i>4.4 Interne ontwikkelingen</i>	17

5 DOELEN VAN DE DEELNEMERS

<i>5.1 Inleiding</i>	21
<i>5.2 Doelen van onze deelnemers in beeld</i>	21

6 HET KADER VOOR 2018 OP HOOFDLIJNEN

<i>6.1 Inleiding</i>	24
<i>6.2 Producten en diensten 2018</i>	24
<i>6.3 Thema's en projecten 2018 primair proces</i>	24

7 ONZE ORGANISATIE, MENSEN EN MIDDELEN

<i>7.1 Algemeen</i>	31
<i>7.2 De financiële kaders in beeld voor 2018</i>	31
<i>7.3 De personele inzet in beeld voor 2018</i>	31
<i>7.4 De uitvoeringsorganisatie nader beschreven</i>	31

BEGRIPPEN- EN AFKORTINGENLIJST

2 UITVOERINGSKADER 2018: SAMEN UITVOEREN IS BETER

2.1 Achtergrond en aanleiding

De Omgevingsdienst voert sinds 2013 voor de Groningse gemeenten en de provincie Groningen taken uit op het gebied van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH). Het doel van VTH is het realiseren en behouden van een schone en veilige leefomgeving en daar levert de Omgevingsdienst in overleg met de deelnemers een bijdrage aan. De taken zijn ondergebracht in diverse pakketten die de deelnemers kunnen afnemen. Het basistakenpakket is voor iedere deelnemer wettelijk verplicht. De overige taken zijn verdeeld in het Milieu- en het Wabo-pakket. Ook is de Omgevingsdienst per 2017 door het Rijk aangewezen als de BRZO-Omgevingsdienst voor Noord-Nederland. Met de vormgeving van samenwerkingsafspraken tussen provinciebesturen en Omgevingsdienst is een begin gemaakt. Dit geldt ook voor de uitwerking van de afspraken tussen de drie omgevingsdiensten in Groningen, Friesland en Drenthe.

Met het Verbeterplan als leidraad zal de Omgevingsdienst, naast het 'open houden van de winkel', zorgen dat *de basis op orde* komt, het *vertrouwen hersteld wordt* (binnen en buiten de organisatie) en *de klant centraal* komt te staan.

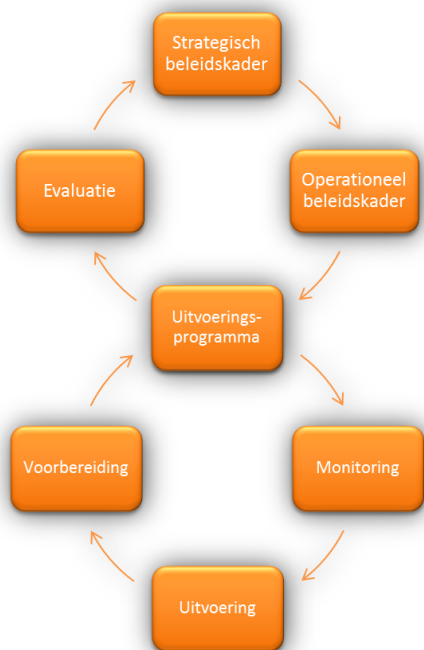
2.2 Doel van het uitvoeringskader

Het Uitvoeringskader 2018 geeft het Dagelijks Bestuur (DB), het Algemeen Bestuur (AB), de gemeentebesturen en het provinciebestuur inzicht in wat er in 2018 aan de orde komt en ook wat van de Omgevingsdienst mag worden verwacht. Het gaat over de ontwikkelingen die in 2018 van invloed zijn op de reguliere taakuitvoering en de projecten die in 2018 uitgevoerd gaan worden door de Omgevingsdienst. De jaaropdrachten maken geen onderdeel uit van dit kader en het kader biedt daarom geen overzichten van de aantallen uit te voeren producten en diensten voor 2018.

2.3 Borging van de BIG-8 cyclus

In het Omgevingsrecht staan regels, uitgewerkt in procescriteria, waar overheden zich aan moeten houden bij het uitvoeren van VTH. Deze regels zijn er voor de duidelijkheid, kwaliteit en uniformiteit.

Figuur 1: Big-8 cyclus

Eisen aan de inrichting van deze procescriteria zijn wettelijk vastgelegd in de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (Wabo) en de daarbij behorende algemene maatregelen van bestuur (Besluit omgevingsrecht (Bor) en Ministeriele regeling omgevingsrecht (Mor)). Dit zijn de procescriteria. De procescriteria beschrijven de eisen die gesteld worden aan de sluitende beleidscyclus: de BIG-8 cyclus. De BIG-8 verbindt de Omgevingsdienst met haar opdrachtgevers in een wederzijds afhankelijke relatie. Het is een dubbele regelkring met een strategische beleidsmatige cirkel in de bovenste ring en een operationeel, uitvoerend deel in de onderste ring. Het uitvoeringskader vormt daarin de verbindende schakel.

Bovengenoemde proceseisen gelden per 14 april 2016, met de inwerkingtreding van de Wet VTH.

Naast de wet komt er ook nog een AMvB VTH en een wijziging van het Bor. In de concept AMvB VTH wordt een vertaalslag gemaakt van de Package Deal (basistakenpakket) naar het Bor. Ook zijn procescriteria opgenomen voor vergunningverlening en wordt de basis gelegd voor een gemeenschappelijk, landelijk inspectiesysteem (Inspectieweb Milieu). Wanneer deze AMvB en het wijzigingsbesluit in werking treden, is op dit moment nog niet duidelijk: waarschijnlijk medio 2018. Hierover leest u meer in hoofdstuk 4 van dit uitvoeringskader, paragraaf 4.2.1.

2.4 Begripsbepaling VTH

Vergunningverlening

Vergunningverlening is het beoordelen en toetsen van aanvragen aan geldende wet- en regelgeving en andere beleidskaders met het oog op een kwalitatief goed besluit (zo nodig onder voorwaarden en voorschriften) binnen de gestelde proceduretijd. Ook de beoordeling van de kwaliteit van meldingen, de afweging of met een melding kan worden volstaan en de activiteit niet vergunning plichtig is, kan worden gezien als onderdeel van vergunningverlening.

Toezicht

Onder toezicht wordt verstaan uitvoering van controles en beoordeling na een klacht of melding, of een handeling of zaak voldoet aan de daaraan gestelde eisen. Met toezicht wordt beoogd dat regels worden nageleefd zonder inzet van verdere handhavingmiddelen.

Handhaving

Handhaving is het ongedaan maken of opheffen van een situatie, die in strijd is met wettelijke voorschriften. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van bestuursrechtelijke handhaving met als

handhavingsmiddelen oplegging van een last onder dwangsom of bestuursdwang, of het geheel of gedeeltelijk intrekken van een vergunning/ontheffing. Bestuursrechtelijke handhaving is niet gericht op straffen maar op het beëindigen, herstellen en eventueel voorkomen van een strijdige situatie. Daarnaast bestaat de mogelijkheid tot strafrechtelijke handhaving die wel gericht is op bestraffen. Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving kunnen naast elkaar worden toegepast en sluiten elkaar niet uit.

3 BETROUWBARE KENNISPARTNER DIE KLANT CENTRAAL STELT

3.1 Het Verbeterplan als basis

In de zomer van 2016 is naar aanleiding van de evaluatie het Verbeterplan vastgesteld door het DB en AB en dit plan heeft een looptijd tot 1 januari 2019. De Omgevingsdienst zal naast het 'open houden van de winkel' ervoor moeten zorgen dat *de basis op orde* komt, het *vertrouwen hersteld* wordt (binnen en buiten de organisatie) en *de klant centraal* staat.

3.2 Ons kompas voor de komende jaren in beeld

De Omgevingsdienst wil een uitvoeringsorganisatie zijn die in de praktijk van alledag doet en laat zien, wat past bij het beeld dat de deelnemers van de dienst hebben. We verwoorden onze drijfveer en ons kompas als volgt:

De kernwaarden voor onze organisatie zijn:

**“In alles wat wij doen, dragen we bij aan een
Veilige, schone leefomgeving in onze regio”**

Wij zijn een:

“Onafhankelijke betrouwbare kennispartner, die de klant centraal stelt”

Wij doen dat door inwoners, bedrijven en overheden op een efficiënte wijze, proactief en met een transparante afweging van belangen te adviseren bij het inrichten van de leefomgeving.

Wij geven de leefomgeving een eigen stem.

- deskundig (relatie met kennis);
- durf (relatie met onafhankelijk);
- betrouwbaar en integer (relatie met betrouwbaar).

Daarbij is het de uitdaging om met gevoel voor de lokale situatie op een gelijkwaardige, deskundige, efficiënte en effectieve manier vorm te geven aan de VTH-taakuitvoering. De kernwaarden vertalen we in de wijze waarop we ons organiseren en intern samenwerken. Dat doen we consequent. Het concreet maken en toepassen van deze waarden helpt ons om met plezier te werken en trots te zijn op onze organisatie. Daarmee zijn wij trots op onszelf en op wat wij presteren.

3.3 De richting van het kompas: stap voor stap

Tot 1 januari 2019 wordt langs de lijnen van het Verbeterplan verder gebouwd aan die onafhankelijke betrouwbare kennispartner die de klant centraal stelt.

Ook met betrekking tot het uitvoeringskader wordt stap-voor-stap toegewerkt naar het gewenste resultaat. Dit levert een uitvoeringskader op dat:

- voldoet aan de (laatste) wet- en regelgeving;
- uniform en bestendig is;
- gedragen wordt door al onze deelnemers.

Wij gaan in 2018 tijdig met onze deelnemers in gesprek om op basis van het uitvoeringskader 2019 vorm en inhoud te geven aan de jaaropdrachten 2019.

4 VERANDERENDE OPGAVEN: LANDELIJKE, REGIONALE EN INTERNE ONTWIKKELINGEN

4.1 Inleiding

Ontwikkelingen kunnen in de toekomst effect hebben op (de wijze van) onze taakuitvoering, onze doelstellingen of de wijze van samenwerking met onze deelnemers. Wij vinden het daarom belangrijk om deze ontwikkelingen te verkennen en te volgen, waar nodig en mogelijk in samenwerking met onze deelnemers. In dit hoofdstuk is een onderscheid gemaakt in landelijke, regionale en interne ontwikkelingen en wordt op hoofdlijnen beschreven welke consequenties deze mogelijk hebben.

4.2 Landelijke ontwikkelingen

4.2.1 Wijzigingsbesluit Omgevingsrecht: hoogstwaarschijnlijk in 2018 in werking

Op 14 april 2016 is de wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (wet VTH) in werking getreden. De wet VTH is een invulling van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en regelt de randvoorwaarden voor gemeenten en provincies om tot een hogere kwaliteit van VTH te komen. Zo is het basistakenpakket van de omgevingsdiensten wettelijk vastgelegd en zijn gemeenten verplicht een verordening kwaliteit VTH te hebben.

Aanvullend is er een AMvB VTH gepubliceerd. Deze exacte datum van inwerkingtreding hiervan is nog onbekend (vermoedelijk in 2018) maar deze AMvB leidt tot een wijziging van het Besluit Omgevingsrecht. In de AMvB VTH wordt een vertaalslag gemaakt van de Package Deal (basistakenpakket) naar het Besluit Omgevingsrecht (Bor). Ook zijn procescriteria opgenomen voor vergunningverlening en wordt de basis gelegd voor een gemeenschappelijk inspectiesysteem (Inspectieview Milieu).

Eén van de wijzigingen die is opgenomen in het wijzigingsbesluit Bor, betreft een uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid op het niveau van de taken die bij de Omgevingsdienst belegd zijn. In 2018 wordt hier door de bevoegde gezagen in Groningen aan gewerkt.

4.2.2 Wet natuurbescherming: per 1 januari 2017 in werking

Met de Wet natuurbescherming per 1 januari 2017 is het natuurbeleid gedecentraliseerd. Hiermee is de nadruk in de natuurbescherming op het samenspel tussen provincies en gemeenten komen te liggen. Gemeenten hebben sinds de invoering van de Wabo (oktober 2010) een formele rol om natuur verplicht te toetsen in de omgevingsvergunningverlening: als voor een bepaalde activiteit (sloop, bouw, milieu, etc.) zowel een omgevingsvergunning als een vergunning Wet natuurbescherming vereist is, worden deze vergunningen gecoördineerd: de zogenoemde aanhaakplicht. Dit is niet veel veranderd per 1 januari 2017. Wel is de soortenbescherming nu ook onderdeel van de aanhaakplicht geworden waarvoor VVGB bij de Provincie moet worden aangevraagd middels de nieuwe figuur: OBM-natuur. De OBM-natuur is onderdeel van de omgevingsvergunning en dat betekent dat de gemeente bevoegd

gezag is, óók bij het behandelen van bezwaar- en beroepsprocedures op het onderwerp natuur en het toezicht- en handhaving hierop!

De uitvoeringstaken voor vergunningverlening, toezicht- en handhaving mbt aanhaken zijn nog niet ingevuld. In de Verordening Kwaliteit VTH zijn voor deze uitvoering 'groene' deskundigheidsgebieden voorgeschreven ten behoeve van de aanhaakplicht:

- deskundigheidsgebied 7-Toezicht en handhaving groene wetten en
- deskundigheidsgebied 22-Groen en ecologie (specialisme vergunningverlening Milieu).

De kwaliteitscriteria gelden ook voor het VVGB-bevoegd gezag (separate vergunningverlening Wet natuurbescherming Provincie). Het is wenselijk werkprocessen, standaarden en afspraken verder te ontwikkelen en te borgen. De aandacht voor natuur bij industriële vergunningverlening, toezicht- en handhaving moet worden vergroot.

4.2.3 Energiebesparing bij bedrijven

In 2017 heeft de provincie Groningen, Omgevingsdienst en een extern adviesbureau een begin gemaakt met een project- en uitvoeringsplan voor energiebesparing bij bedrijven. Sinds 2015 zijn er na elkaar verschillende energiebesparingsprojecten bij de Omgevingsdienst ingebracht.

Energiek Toezicht (SER-akkoord), Activiteitenbesluit art. 2.15, Energie Efficiency Richtlijn (EED), Meerjarenafspraak Energie-Efficiëntie 2001-2020 (MJA3) en vanaf 2018 ook Meerjarenafspraak Energie-Efficiëntie ETS-ondernemingen (MEE) lopen nu nog los naast elkaar. Het is de bedoeling om, o.a. in het kader van kostenefficiëntie, deze projecten (met toekomstige ontwikkelingen) onder te brengen in één project- en uitvoeringsplan. Doel van het project is dat bedrijven en instellingen energie gaan besparen, door ten minste de wettelijke verplichte energiebesparende maatregelen te nemen. In het concept plan van aanpak dat reeds is opgesteld door de provincie Groningen en de Omgevingsdienst, staat de uitvoeringstaak voor beide beschreven om dit doel te realiseren. De insteek is het uitvoeren van het toezicht met daarbinnen ruime aandacht voor voorlichting aan bedrijven over energiebesparing. In 2017 wordt gestart met de grote gebruikers. De inhaalslag wordt gemaakt in de periode 2017-2020. Gaandeweg de looptijd van het project wordt gewerkt aan draagvlak bij gemeenten om het thema energiebesparing bij bedrijven structureel te programmeren, zowel voor de korte als voor de lange termijn.

Hierdoor wordt duidelijker wat de opgave is, het te behalen resultaat, de beschikbare middelen en de wijze van uitvoering. Verder worden bedrijven, door het samenvoegen van de projecten, op uniforme wijze benaderd in de te realiseren besparingen.

Daarnaast bouwt de Omgevingsdienst kennis, ervaring en kwaliteit verder op, om zo de doelstellingen op energiebesparing bij bedrijven te ondersteunen. Zowel het Rijk als de provincie hebben middelen beschikbaar gesteld voor toezicht op energiebesparing bij bedrijven. Via informatievoorziening bij het deelnemersplatform en in persoonlijke gesprekken worden alle deelnemers opgeroepen daaraan bij te dragen.

4.2.4 Omgevingswet: een gezamenlijke opgave

Naar verwachting zal in het begin van volgende decennium de Omgevingswet in werking treden. Met deze wet worden 26 wetten naar één wet teruggebracht en worden 120 Algemene maatregelen van bestuur (AMvB) samengevoegd in 4 nieuwe AMvB's. Met de Omgevingswet moet het omgevingsrecht eenvoudiger, efficiënter en beter worden, met ruimte voor regionale verschillen, duurzame ontwikkeling en een actieve, kwalitatief goede uitvoering. De wet beoogt een verandering in de manier van werken, de cultuur, het juridische en technische (waaronder de digitalisering) instrumentarium. Dit vraagt meer dan alleen een wetstechnische implementatie binnen de organisatie.

Door de complexe opgave heeft de minister enkele malen tot uitstel besloten. Hierom is nog niet duidelijk wat de rol van de Omgevingsdienst onder de Omgevingswet wordt, wat onze deelnemers willen en hoe moet worden samengewerkt met ketenpartners.

Wij hebben daarom besloten de komst van de Omgevingswet projectmatig op te pakken. Doel van het project is voorbereid te zijn op de effecten van de Omgevingswet. Het beoogde projectresultaat is drieledig:

- Het in kaart hebben gebracht van gevolgen, kansen en bedreigingen van de Omgevingswet;
- Voorbereid zijn op een goede implementatie van de VTH-taken onder de Omgevingswet;
- Het kunnen ondersteunen van onze opdrachtgevers bij de implementatie van de wet.

Een en ander wordt in 2018 uitgewerkt in een projectplan. Bij deze uitwerking worden de deelnemers betrokken.

4.2.5 Landelijk afvalbeheerplan

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat heeft op 28 november 2017 het nieuwe Landelijk afvalbeheerplan (LAP3) vastgesteld. In dit plan is het afvalbeleid voor de periode 2017 tot en met 2023 vastgelegd, met een doorkijk tot 2029. LAP3 treedt op 28 december 2017 in werking en vervangt vanaf dat moment het huidige afvalbeheerplan LAP2.

In het Besluit omgevingsrecht, is de verplichting opgenomen om **binnen een jaar na publicatie** van een nieuwe LAP, de vergunningen, waarin afval van derden een rol speelt, te toetsen of de vergunning voldoet aan de minimumstandaarden van het nieuwe LAP. En, indien noodzakelijk, moeten de vergunningvoorschriften geactualiseerd worden (ook binnen een jaar na publicatie).

In het LAP 3 wordt voor het eerst aandacht geschonken aan Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) in afval. Er zal, bij de beoordeling van een aanvraag voor afvalverwerking, aangegeven en beoordeeld moeten worden of er sprake is/kan zijn van ZZS. Zo ja, moet er een stappenplan worden doorlopen en in voorkomende gevallen een risico-analyse worden opgesteld. De regelgeving is hiervoor nog in ontwikkeling, maar gaat zeker vanaf volgend jaar spelen. Dit zal bij vergunningprocedures gaan leiden tot extra tijdsinzet.

4.2.6 BBT-conclusies intensieve veeteelt gepubliceerd

De Europese Commissie heeft nieuwe BBT-conclusies van de intensieve pluimvee- en varkenshouderij gepubliceerd op 21 februari 2017 in het Publicatieblad van de Europese Unie.

Deze BBT-conclusies hebben betrekking op activiteiten die vallen onder de IPPC-categorie 6.6 van bijlage I bij de Richtlijn Industriële Emissies 2010/75/EU:

6a: veehouderijen met meer dan 40.000 plaatsen voor pluimvee

6b: veehouderijen met meer dan 2.000 plaatsen voor mestvarkens van meer dan 30 kg

6c: veehouderijen met meer dan 750 plaatsen voor zeugen

Deze BBT-conclusies gaan vooral over de volgende processen en activiteiten:

- beheer van voeding voor pluimvee en varkens
- bereiding van voeder (malen, mengen en opslag)
- pluimvee- en varkenshouderij (huisvesting)
- verzameling en opslag van mest
- verwerking van mest
- uitrijden van mest
- opslag van dode dieren

De publicatie van de BBT-conclusies brengt met zich mee dat het bevoegd gezag binnen een termijn van vier jaar na de publicatie hiervan moet toetsen of de vergunningvoorschriften voldoen aan deze nieuwe BBT-conclusies. Is dit niet het geval, dan moeten de vergunningvoorschriften worden geactualiseerd (artikel 5.10 lid 1 Besluit omgevingsrecht). De vergunninghouder moet binnen vier jaar na het publiceren van de BBT conclusies voldoen aan de geactualiseerde voorschriften. Is er sprake van het verlenen van een nieuwe omgevingsvergunning, dan gelden de BBT-conclusies direct.

4.3 Regionale ontwikkelingen

4.3.1 Herindelingen worden een feit: gemeenten bereiden zich voor

De bestuurlijke inrichting in de provincie Groningen zal door schaalvergroting en herindelingen ingrijpend wijzigen: in 2019 zijn er 12 gemeenten in plaats van de huidige 23. Voor de VTH-taken moeten die nieuwe en bestaande gemeenten voldoen aan de gestelde (kwaliteits)eisen zoals in de Wet VTH is opgenomen.

De impact van de verwachte herindeling voor de Omgevingsdienst is groot. De verschillende dienstverleningsovereenkomsten (DVO), mandaatbesluiten en taakinbreng veranderen de komende jaren. De Omgevingsdienst is zich daarop aan het voorbereiden. Zo is er in het najaar van 2016 een model uniform DVO en mandaatbesluit vastgesteld voor de duur van één jaar. De verwachting is dat de komende jaren de DVO's, mandaatbesluiten en de taakinbreng veranderen door de herindeling. Door middel van businesscases worden de gevolgen per herindeling bekeken en voorgelegd aan het bestuur en deelnemers voor besluitvorming.

4.3.2 Aardbevingen

Het winnen van aardgas uit het Groningen-gasveld leidt tot aardbevingen. Deze aardbevingen zullen naar verwachting ook de komende jaren blijven voorkomen. Het onderzoek naar seismische activiteit in Groningen is nog volop in ontwikkeling. Vanuit de verschillende rollen is het openbaar bestuur c.q. deelnemer betrokken bij de problematiek die de aardbevingen met zich meebrengen.

Het DB van de Omgevingsdienst is zich ervan bewust dat zij als Omgevingsdienst én BRZO omgevingsdienst een bijzondere positie inneemt, aangezien de diverse bestuurders naast hun verantwoordelijkheid in het kader van VTH, ook een verantwoordelijkheid hebben in het kader van de openbare orde en veiligheid. De gevolgen van aardbevingen bij (al dan niet BRZO) inrichtingen kunnen grote impact hebben op de samenleving. De Omgevingsdienst is vanuit verschillende invalshoeken betrokken bij het aardbevingendossier.

VTH Drieslag

De Nationaal Coördinator Groningen (NCG) heeft zowel de Werkorganisatie DEAL (WO Deal) als de Omgevingsdienst gevraagd te participeren in het project VTH Drieslag. Doel van het project is om de VTH aspecten van de versterkings- of hersteloperatie snel en efficiënt te laten verlopen. Dit project dat uit drie fasen bestaat, bevindt zich in de derde fase waarbij feitelijk uitvoering wordt gegeven aan de versterkings- en hersteloperatie. De nadruk ligt in eerste instantie bij de WO DEAL, en naarmate de versterkings- en hersteloperatie verder verloopt, komen ook andere gemeenten buiten het zogenaamde kerngebied aan bod. In deze context wordt verwacht dat in 2018 en later een extra beroep op de Omgevingsdienst wordt gedaan. Daarnaast wordt een beroep gedaan op de Omgevingsdienst vanwege haar specialistische kennis op het gebied van constructieve veiligheid en cultuurhistorie.

Stuur- en werkgroep Industrie

Door de NCG worden overleggen georganiseerd om beter grip te krijgen op de aardbevingsproblematiek en de relatie van de problematiek met de industrie. Door NCG worden zowel een stuur- als werkgroep Industrie georganiseerd. Hierin hebben NCG, bestuurders én bedrijven zitting. De Omgevingsdienst is hierbij betrokken als adviseur en als verantwoordelijk BRZO Omgevingsdienst. De stuur- en werkgroep gaan verder dan alleen BRZO bedrijven. Op de agenda staan naast BRZO bedrijven ook de RIE4 en overige risicovolle bedrijven in relatie tot externe veiligheid.

Bestuurlijk overleg

In het bestuurlijk overleg zonder bedrijven (de openbare orde en veiligheid is primair een bevoegdheid van de burgemeester), worden bestuurders op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen en worden adviezen gegeven over mogelijke routes naar een situatie, waarin zicht is op de risico's en de mogelijke impact van een aardbeving op de aspecten van openbare orde en veiligheid. Daarnaast worden de actuele ontwikkelingen op de voet gevolgd.

4.3.3 Groningse Toezicht- en Handhavingsstrategie

De Groningse gemeenten en de provincie hebben de 'Toezicht- en Handhavingstrategie Wabo in de provincie Groningen' opgesteld. Deze strategie moet ertoe bijdragen dat de bevoegde overheden bij de uitvoering van VTH-taken zodanig eenduidig, rechtvaardig en transparant optreden dat het rechtsgevoel in de maatschappij wordt gerespecteerd en de leefomgeving veilig, schoon en gezond blijft. In de strategie wordt ingegaan op de verschillende onderdelen van de nalevingsstrategie, te weten de preventie-, toezicht-, sanctie-, en gedoogstrategie. Daarnaast worden de bestuursrechtelijke, strafrechtelijke, privaatrechtelijke en overige handhavingsinstrumenten behandeld. De strategie wordt afgesloten met een beschrijving van de overlegstructuren en de informatie-uitwisseling en de rol van de provincie daarin.

Komende jaren sluit de Omgevingsdienst zoveel als mogelijk aan bij de in de 'Toezicht- en Handhavingstrategie Wabo in de provincie Groningen' vastgestelde kaders. In het kader van uniformiteit is het rand voorwaardelijk dat al onze opdrachtgevers deze strategie vaststellen. In 2018 wordt een vertaling gemaakt van strategie naar praktijk.

4.3.4 Uniforme verordening kwaliteit in de provincie Groningen

De samenleving verwacht hoge kwaliteit van de overheid bij VTH. De verordening kwaliteit maakt inzichtelijk welke kwaliteit burgers, bedrijven en instellingen, maar ook overheden onderling afspreken. In de wet VTH is opgenomen dat gemeenteraad en provinciale staten verplicht zijn om een verordening kwaliteit VTH voor de basistaken vast te stellen en daarin invulling geven aan twee wettelijke verplichtingen:

1. het verplicht afstemmen van een uniforme verordening op het gebied van omgevingsdienstenniveau voor het basistakenpakket; en
2. het invulling geven aan de zorgplicht voor alle Wabo-taken.

Als achteraf blijkt dat de deelnemers de zorgplicht onvoldoende invullen, kan de staatssecretaris, door middel van een algemene maatregel van bestuur, alsnog de kwaliteitscriteria in de wet verankeren. Dit geldt voor alle Wabo-taken.

De VNG heeft samen met het IPO een modelverordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving opgesteld die als handvat heeft gediend voor de nu voorliggende verordening. De verordening sluit aan bij het wetsvoorstel zelf, Bor en de Mor. De eisen die met de verordening aan de organisaties van gemeente en provincie – en daarmee ook aan de Omgevingsdienst – worden gesteld, zijn gebaseerd op de Kwaliteitscriteria 2.1.

De verordening geeft de mogelijkheid om af te wijken van de Kwaliteitscriteria door middel van het principe 'comply or explain' (pas toe of leg uit). Dit betekent dat moet worden voldaan aan de kwaliteitscriteria en dat in voorkomende gevallen gemotiveerd mag worden afgeweken. Dit kan als een organisatie een hoger of lager kwaliteitsniveau wil bereiken, een eigen kwaliteitssysteem heeft of meer tijd nodig heeft om te voldoen aan het gewenste kwaliteitsniveau. Dit laatste kan door elk deelnemer afzonderlijk in een beleidsnotitie worden vastgelegd.

In Groningen is de modelverordening opgeleverd en zoveel mogelijk afgestemd met alle betrokken partners binnen de provincie. De modelverordening, toelichting en handreiking dragen bij aan een transparante verantwoording over kwaliteit, waarbij uniformiteit en het beginsel van 'comply or explain' volgens de 'Groningse maat' zijn toegepast.

Om te kunnen monitoren in hoeverre de Omgevingsdienst voldoet aan de kwaliteitsnorm, zowel op organisatie- als medewerkersniveau is de Prestatiecoach van HR21 aangeschaft. In de Prestatiecoach heeft iedere vaste medewerker een E-portfolio waarin zij de behaalde opleidingen en werkervaring/vlieguren registreert en dit ook actief bijhoudt. Op dit moment bevindt de Prestatiecoach zich in de implementatiefase. De verwachting is dat er eind 2017 een eerste stand van zaken opgeleverd kan worden. Mede op basis van het EVP traject, uitgevoerd in 2014, is de verwachting is dat we grotendeels

voldoen aan de norm. Daar waar we op onderdelen niet voldoen, zal extra inzet worden gepleegd, middels o.a. het aanbieden van opleidingen’.

4.3.5 APV-taken

In 2017 heeft onderzoek plaats gevonden naar de taken van de Omgevingsdienst op het terrein van APV (Algemene Plaatselijke Verordening) en andere bijzondere wetten. De aanleiding hiervoor was meerledig: door schaalvergroting bij gemeenten tekende zich een tendens af naar ‘terug in eigen beheer’ en dit zou afbreuk doen aan de robuustheid van dit taakonderdeel van de Omgevingsdienst, dat toen al een bescheiden omvang had.

Op 22 september 2017 heeft het AB bij wijze van voorgenomen besluit gekozen voor beëindiging van deze taken per 1 januari 2018. Verwacht wordt dat de besluitvorming in 2017 kan worden afgerond. In overleg met de desbetreffende deelnemers wordt gezorgd voor een vloeiende overdracht van taken en medewerkers.

4.4 Interne ontwikkelingen

4.4.1 Het zaakstelsel LOS

Vanaf januari 2017 werken Omgevingsdienst en deelnemers met het Leef OmgevingsSysteem (LOS). Het LOS borgt het werken via uniforme (werk)processen, (uren)registratie en toegankelijkheid tot informatie van de verschillende bedrijven voor haar medewerkers en de deelnemers. Met het LOS is een eind gekomen aan het werken via de verlengde kabels.

Alle producten en diensten die de Omgevingsdienst uitvoert voor haar deelnemers, staan in het portaal van het LOS. De procesbeschrijvingen, workflow, termijnen, doel, resultaat van een product of dienst en overige beschrijvingen zijn openbaar. Deze zijn te vinden op de Wiki-omgeving van de Omgevingsdienst: <http://groningen.omgevingsdienst.wiki>

De Wiki-omgeving is in 2017 deels doorontwikkeld. Momenteel zijn de hoofdstukken ‘Producten en Diensten’ en ‘Zaaktypen’ ingericht. De overige hoofdstukken nog niet of nog niet volledig. De Omgevingsdienst onderzoekt samen met de ontwikkelaar van de Wiki-omgeving hoe de ‘Verordening kwaliteit VTH’ en de ‘Toezicht en Handhavingsstrategie Wabo in de provincie Groningen’ en de ‘Kwaliteitscriteria 2.1’ hier ingericht worden. Beoogd wordt elk (sub)product te koppelen aan een deskundigheidsgebied uit de Verordening Kwaliteit. Hierdoor wordt er een koppeling gemaakt met de Verordening kwaliteit VTH en de PDC 2018.

We moeten samen met de mede-opdrachtgever (RUD Drenthe) vaststellen dat we bovenstaande doelstellingen nog niet hebben gehaald. De verschillende invalshoeken en belangen van leverancier, omgevingsdiensten en deelnemers leidden tot vergroting van de afstand in plaats van integratie, efficiency en tevredenheid over dit hulpmiddel. Circa de helft van eerder gemaakte verbeterpunten is met release 4 en 5 uitgevoerd (eind september 2017). Met nog meer energie en samenwerking moeten de hierboven genoemde doelstellingen in de loop van 2018 binnen bereik zijn.

4.4.2 Verder ontwikkelen van een heldere en volledige producten- en dienstencatalogus

Sinds 2017 werkt de Omgevingsdienst met een eerste versie van de PDC-matrix waarin alle producten en diensten in zijn opgenomen. Uitgangspunt van de PDC –het strategisch kader– is uniformiteit voor de Omgevingsdienst. De PDC is samen met het uitvoeringskader en de zaaktypencatalogus (ZTC) één van de pijlers van de uitvoering van de Omgevingsdienst . Het is dus zaak dat deze consistent, helder en logisch worden geformuleerd en daarmee een solide basis vormen voor de Big-8 jaarcyclus. Deze drie onderdelen dienen elke keer verbeterd te worden, ten einde de kwaliteit ervan te borgen. Voor ons geldt dat we willen toegroeien naar een consistente PDC-matrix. Een duidelijke PDC waarmee we jaren vooruit kunnen. Om tot die consistentie te komen, is verfijning, verduidelijking en wellicht versimpeling van de huidige PDC-matrix (2017) nodig. Dit geeft overzicht, structuur en helderheid. Enkele voordelen zijn:

- I. Gestructureerde overzicht van producten en diensten;
- II. Herkenning van de producten en diensten;
- III. Te komen tot volledige en juiste rapportage(s);
- IV. Goede basis t.b.v. (toekomstige) kengetal ontwikkeling;
- V. Gestructureerde en overzichtelijke formats t.b.v. jaaropdrachten.

In de PDC-matrix 2018 is ook een gelaagdheid van producten en diensten zichtbaar. Deze gelaagdheid is vertaald in producten en diensten voor ons zelf en voor opdrachtgevers. Ook is er onderscheid gemaakt in Mandaat- of Advies opdrachtgevers. Door deze gelaagdheid toe te passen is het mogelijk om oa. overzichtelijker jaaropdrachten en rapportages te genereren. Deze gelaagdheid is nieuw in 2018 ten opzichte van de PDC-matrix 2017.

De PDC-matrix is zichtbaar in het (portaal) LOS en in de Wiki-omgeving van de Omgevingsdienst , ook voor de opdrachtgevers. In de 2017 is gestart met het beschrijven van de eerste producten en diensten. De volgende stap is om in 2018 de overige producten en diensten uit de PDC te beschrijven en in een later stadium (deels) te voorzien van kengetallen.

Het aantal producten en diensten is in 2018 minder dan in 2017. Dit komt oa. door het niet meer uit te voeren van de taken welke onder het pakket Overige (APV en bijzondere wetgeving) vielen. Ook is er kritisch gekeken welke producten en diensten in 2017 niet zijn gebruikt. Naast dat er producten en diensten zijn vervallen, is ook gekeken welke producten er ontbraken in 2017. De input hiervoor is gekomen uit medewerkers en opdrachtgevers. De PDC-matrix 2018 kent circa 140 hoofproducten en circa 124 subproducten. Een vermindering van 6%, respectievelijk 28% ten opzichte van 2017.

4.4.3 Uniforme dienstverleningsovereenkomsten en mandaatbesluiten

Sinds 1 januari 2017 werkt de Omgevingsdienst met een model dienstverleningsovereenkomst (DVO). Hiermee wordt tussen deelnemers en Omgevingsdienst een nadere specificatie gegeven voor de uitvoering van de opdracht. Hiermee wordt bereikt dat in de basis alle afspraken met de deelnemers gelijklopend zijn. Hierbinnen zijn er mogelijkheden om te komen tot lokale prioriteiten. De duur van de overeenkomst is 1 jaar. Omdat de GR gewijzigd wordt is het voorstel om de DVO met een jaar te verlengen, zodat na het aannemen van de nieuwe GR de DVO waar nodig gewijzigd wordt.

Daarnaast heeft het AB van de Omgevingsdienst op 25 november 2016 een model mandaatbesluit vastgesteld. Met het model mandaatbesluit wordt aan de deelnemers gevraagd op welke wijze de Omgevingsdienst haar taken kan uitvoeren: op basis van een *mandaat* of van een *adviesfunctie*. Dit is belangrijk omdat dit de juridische basis is voor de dienstverlening door de Omgevingsdienst.

5 DOELEN VAN DE DEELNEMERS

5.1 Inleiding

De bovenkant van de BIG-8 cyclus bestaat uit drie onderdelen: 'strategisch beleid', 'operationeel beleid' en 'rapportage en evaluatie'. De deelnemers hebben beleid opgesteld waarin de koers is uitgezet voor de inspanningen op het gebied van VTH. Eén van de vereisten in het Bor is dat het uitvoeringsprogramma een duidelijke verbinding legt met de gestelde prioriteiten en doelstellingen in het beleid.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de doelen die de deelnemers zichzelf hebben gesteld. Uit de beleidsdocumenten van de deelnemers hebben wij een 'rode lijn' gedestilleerd: deze wordt in paragraaf 5.2 beschreven.

5.2 Doelen van onze deelnemers in beeld

De deelnemers zijn zelf verantwoordelijk voor het opstellen van beleid, van de kaders voor de uitvoering van ons werk. Medio 2017 is hiervoor een gezamenlijke traject opgestart door de opdrachtgevers waarin de Omgevingsdienst participeert. Het doel is, conform het Wijzigingsbesluit Bor, om tot gezamenlijk, uniform uitvoerings- en handavingsbeleid vast te stellen voor de basistaken en voor de overige taken een format voor het beleid. De doelen in de huidige beleidsdocumenten van de deelnemers zijn in een drietal hoofdlijnen samen te vatten:

- **Veilige, gezonde en duurzame leefomgeving voor wonen, werken en recreëren**

De gemeenschap is zelf verantwoordelijk voor het creëren van hun leefomgeving. Hiervoor is echter ook VTH nodig. De overheid moet erop toezien dat bestaande regels en voorschriften worden opgelegd, worden nageleefd om bij te dragen aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. VTH op de door de overheid vastgestelde voorschriften dragen bij aan deze doelstelling.

- **Voldoen aan de Verordening kwaliteit VTH (KWC 2.1)**

Het VTH beleid van de verschillende deelnemers heeft tot doel om te voldoen aan de kwaliteitseisen van het Omgevingsrecht. De Verordening kwaliteit VTH (KWC 2.1) is erop gericht om de VTH-taken te professionaliseren en de kwaliteit te waarborgen. Wanneer wordt voldaan aan deze criteria, zijn de deelnemers in staat de gewenste kwaliteit en continuïteit te leveren. Daarvoor moet voldoende deskundigheid binnen de organisatie aanwezig zijn en voldoende capaciteit. De deelnemers wensen zo de kwaliteit te waarborgen.

- **Betere naleving van wetgeving, regelgeving en voorschriften**

VTH is noodzakelijk voor naleving van wet- en regelgeving. Toezicht is bedoeld voor naleving van de regels zonder inzet van nadere handavingsinstrumenten. In sommige gevallen is uiteindelijk handhaving nodig om te zorgen dat een situatie in strijd met de wettelijke regels ongedaan wordt gemaakt of opgeheven. Eventuele opgelegde maatregelen zijn erop gericht deze situatie zo snel

mogelijk te beëindigen, te herstellen of te voorkomen. Zonder naleving van de wet- en regelgeving en de daaruit voortvloeiende opgelegde voorschriften kan niet worden voldaan aan de doelstelling om een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving te bewerkstelligen. Hiertoe hebben veel deelnemers, al dan niet in samenwerking met de Omgevingsdienst, een risicoanalyse uitgevoerd op het bedrijvenbestand. Hieruit volgt een controlefrequentie op bedrijfsniveau, op brancheniveau of een combinatie daarvan.

Omgevingsdienst
Groningen
TOEZICHT

6 HET KADER VOOR 2018 OP HOOFDLIJNEN

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt inzage gegeven in de taken die Omgevingsdienst in 2018 op basis van de PDC matrix 2017 uitvoert voor haar deelnemers. Daarnaast wordt ook in gegaan op de thema's en projecten die in 2018 centraal staan.

6.2 Producten en diensten 2018

Vanaf 1 januari 2017 werkt de Omgevingsdienst met een PDC-matrix. Het voorstel aan het bestuur wordt dat de PDC matrix voor 2018 bestaat uit circa 140 producten en 124 subproducten. Zie hoofdstuk 4.4.2.

Het proces om tot kengetallen te komen, wordt nog verder uitgewerkt in een plan van aanpak. De richting is om klein te starten en langzamerhand door te groeien.

6.3 Thema's en projecten 2018 primair proces

Naast de reguliere producten en diensten wordt ook geïnvesteerd in het verder bouwen aan de organisatie ten behoeve van de VTH-taakuitvoering. Dit wordt gedaan in de vorm van thema's en projecten. Afhankelijk van het thema c.q. project zijn de betreffende uren:

- Versleuteld binnen de producten;
- Onderdeel van de indirect productieve uren;
- Extra uren (nieuwe opdracht; meerwerk).

Omgevingswet

Naar verwachting treedt begin volgend decennium de Omgevingswet in werking. Dit betekent een omvangrijke stelselwijziging van het fysieke domein en heeft ook gevolgen voor de uitvoering van het takenpakket van de Omgevingsdienst. Hoe het takenpakket van de Omgevingsdienst verandert als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet, is nog niet volledig duidelijk. In 2017 is de Omgevingsdienst gestart met de voorbereiding op de komst van de Omgevingswet. Er is een verkenning uitgevoerd en verbinding gezocht met de voorbereidingstrajecten bij de opdrachtgevers en strategische partners. Het doel van dit project is dat de Omgevingsdienst in staat is om ook na het in werking treden van de Omgevingswet, de opdrachtgevers inhoudelijk adequaat en conform bestuurlijke afspraken te adviseren. De Omgevingsdienst zal zich samen met haar opdrachtgevers verder voorbereiden op de komst van de Omgevingswet. In 2018 zal dit in een een projectplan nader worden uitgewerkt (zie tevens paragraaf 4.2.4.).

Risicogestuurd VTH

De Omgevingsdienst heeft voor een aantal deelnemers risicoanalyses opgesteld op basis van kennis en ervaring en waar mogelijk op een landelijk toegepast model. Daarnaast is de Omgevingsdienst in 2016 gestart met de invoering van risico gestuurde vergunningverlening en toezicht voor bouw, bodem en asbest.

Op basis van het Bor dienen de risico's in kaart gebracht te worden met een risicoanalyse (Bor art. 7.2). Hierin wordt minimaal ingegaan op "het samenspel van het effect van niet-naleving en de kans dat niet-naleving zich voordoet" (Mor art. 10.3-1). Op basis van deze risicoanalyse wordt duidelijk waar de prioriteiten liggen. Daarnaast kan de deelnemer, bijvoorbeeld op basis van een actuele situatie, prioriteiten benoemen.

Niet al onze deelnemers beschikken over actueel beleid en daarmee over een actuele risicoanalyse/prioritering. Deelnemers leveren (ad hoc en niet uniform) overzichten aan met betrekking tot inrichtingen, waarvoor vergunningen verleend moeten worden, toezicht gehouden moet worden en/of gehandhaafd moet worden. In het kader van de uniformiteit en in het kader van het wijzigingsbesluit Bor is in 2017 een provinciaal project namens de opdrachtgevers om tot uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid te komen voor wat betreft de basistaken. Onderdeel van het beleid worden risicoanalyses (incl. systematiek) voor de verschillende taakvelden. De Omgevingsdienst is betrokken als adviseur in dit project.

Stookinstallaties

Vanaf 1 januari 2017 moeten alle middelgrote stookinstallaties (installaties vanaf 1.000 kw) voldoen aan de emissie-eisen in het Activiteitenbesluit. Dat heeft consequenties voor bijna elke middelgrote stookinstallatie. Op dit moment is nog onduidelijk wat opdrachtgevers hiermee willen. De Omgevingsdienst voert in 2018 een verkenning uit en indien nodig wordt een plan van aanpak opgesteld. Dit wordt afgestemd met de bevoegde gezagen.

Analyse van impact van Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (privatisering bouw)

Het wetsvoorstel voor de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) ligt op dit moment bij de Eerste Kamer. Het is nog onduidelijk wanneer de wet, waarschijnlijk gefaseerd, in werking treedt. Medio 2017 heeft de eerste kamer de Wet behandeld en heeft na het plenaire debat, de stemming aangehouden. Met de Wkb verschuift bij nieuwbouw de toetsing van – en het toezicht op bouwactiviteiten van overheid naar marktpartijen. Voor de overheid heeft dit grote impact: een deel van de werkzaamheden valt weg. Afhankelijk van de besluitvorming start de ODG in 2018 met een verkenning en indien nodig wordt een plan van aanpak opgesteld.

Indirecte lozingen

De VTH-taak voor indirecte lozingen binnen inrichtingen is een reguliere basistaak. Daarmee is de Omgevingsdienst verantwoordelijk voor de uitvoering hiervan, voor zover het inrichtingen betreft die door de Wabo deelnemers in het werkpakket van de Omgevingsdienst zijn ingebracht. Ook in 2018 worden deze taak door de Omgevingsdienst uitgevoerd.

Bestuurlijke Strafbeschikking milieu

Per 1 mei 2012 is het instrument Bestuurlijke Strafbeschikking milieu (BSBm) wettelijk beschikbaar voor bestuurlijk bevoegde gezagen. Sinds 2016 is de ODG-directeur zelfstandig bevoegd voor de uitvoering. 2018 zal voor ons in het teken staan van de BSBm verder te ontwikkelen.

Met de BSBm heeft het bevoegd gezag bij bestuurlijk toezicht en handhaving een instrument in handen dat bedoeld is om de handavingsamenwerking tussen bestuur en OM te verbeteren en een adequate ondersteuning van het bestuursrecht te realiseren. Bij politiek-bestuurlijk gevoelige zaken wordt het voornemen tot oplegging van een BSBm altijd eerst met het betrokken overheidsorgaan besproken.

De directeur van de Omgevingsdienst heeft de beleidsvrijheid om te bepalen voor welke milieudelicten de BSBm mag worden ingezet (binnen de feitenlijst van de AMvB). Om deze beleidsvrijheid te borgen is het noodzaak om de BOA's daar in te zetten waar ze ter versterking van het bestuurlijk optreden nodig zijn. Dit betekent dat de inzet per deelnemer per jaar variabel is.

Ketentoezicht

Op 14 april 2016 is de gewijzigde wet Wabo (Wet VTH) in werking getreden. Het wijzigingsbesluit Omgevingsrecht treedt naar verwachting in 2018 in werking.. Met het van kracht worden van het wijzigingsbesluit wordt ook wettelijk vastgelegd dat ketentoezicht onderdeel is van het basistakenpakket dat door de omgevingsdiensten uitgevoerd wordt en dat de kwaliteitscriteria hierop van toepassing zijn. Ketentoezicht is een vorm van Informatie Gestuurde Handhaving. De basis hiervoor vormt een in november 2017 uitgevoerde risicoanalyse. Naast landelijk geprioriteerde thema's moet de risicoanalyse inzicht verschaffen in lokale prioriteiten. De zo bepaalde thema's worden projectmatig uitgevoerd. Ketengerichte aanpak kenmerkt zich door toezicht op de risico-actoren in een keten en vraagt flexibiliteit qua inzet. Voor de uitvoering van ketentoezicht worden specifiek uren gereserveerd. Gelet op de aard van de werkzaamheden betekent het dat de daadwerkelijke inzet per deelnemer per jaar variabel is.

Cross Compliance landbouw

Cross compliance is de koppeling van landbouwsubsidie aan eisen op het gebied van milieu, voedselveiligheid en dierenwelzijn. Dit betekent dat overtredingen op deze gebieden van invloed kunnen zijn op de subsidieverstreking. Er geldt een doormeldplicht voor de deelnemers; deze wordt door de Omgevingsdienst uitgevoerd. Ten opzichte van 2018 verwachten wij hier geen veranderingen.

Terugdringen emissies drainagewater Glastuinbouw

In het Activiteitenbesluit gelden regels voor lozingen op bodem, riool en oppervlaktewater. Voor lozing van nutriënten is in de wet opgenomen dat in 2027 de lozingen emissieloos moeten zijn. Voor het bereiken van de doelen voor gewasbeschermingsmiddelen in oppervlaktewater is deze termijn te lang. Daarom heeft de overheid vastgesteld dat het te lozen drain- en drainagewater per 1 januari 2018 gezuiverd moet zijn. Deze zuiveringsplicht geldt alleen voor gewasbeschermingsmiddelen. Inmiddels is in opdracht van de stuurgroep, waarin ook de gemeenten Slochteren Hoogezand en Menterwolde (midden Groningen) deelnemen, gestart met het project Duurzaam Glashelder. De Omgevingsdienst zal in het kader van dit project in 2018 controles uitvoeren in afstemming met het betrokken waterschap. We bespreken dit in het kader van de jaaropdrachten 2018 met de opdrachtgevers.

Achterstand database IPPC/RIE

Om te kunnen voldoen aan de Europese rapportageverplichting op grond van Richtlijn industriële emissies (RIE) heeft de wetgever in de Wet milieubeheer het aanleveren van de informatie geborgd. Lidstaten moeten uiterlijk 28 februari 2018 rapporteren omtrent de IPPC/RIE-installaties. In Nederland moeten de bevoegde instanties e.e.a. op orde hebben voor 31 december 2017. In januari 2018 zal het RIVM de rapportages te bundelen tot een rapportage namens de minister. Deze rapportageverplichting geldt dus voor het bevoegd gezag en voor de rapportage dient gebruik te worden gemaakt van de zogeheten IPPC-database. Hierin staan momenteel ongeveer 300 installaties vermeld binnen de grenzen van de provincie Groningen. Voor de circa 100 bedrijven waarvoor de provincie het bevoegd gezag is, is de database ondertussen door de ODG geactualiseerd. Hiervoor was door de provincie in 2017 opdracht verstrekt. Van de overige deelnemers is tot op heden nog geen opdracht ontvangen om de nationale database te actualiseren.

Cultureel erfgoed

In het kader van de verdergaande deregulering krijgen gemeenten steeds meer (voormalige) rijkstaken op het gebied van cultureel erfgoed. Dit betekent dat taken die voorheen bij het Rijk of de Provincie ondergebracht waren, nu door de gemeenten uitgevoerd (moeten) worden. In 2017 heeft de Omgevingsdienst voor haar (Wabo) opdrachtgevers verkend, hoe zij het uitgebreide takenpakket wensen uit te laten voeren door de Omgevingsdienst.

Met het programma 'Aardbevingen en erfgoed' wil de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed onderzoeken hoe monumentale gebouwen kunnen worden hersteld en versterkt met respect voor de cultuurhistorische waarde, zonder dat de veiligheid van de bewoners en gebruikers in het geding komt. In het verlengde hiervan trekt de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap extra miljoenen uit voor het herstel van deze monumenten. De verwachting is dat monumenteigenaren binnen de WABO-gemeenten die te maken hebben met aardbevingen, een beroep op extra subsidiestromen doen om de monumenten te herstellen of te versterken. In dat geval zal hier in het kader van VTH extra werk uit voortkomen.

In de Omgevingsverordening van de provincie Groningen zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot de vergunningplicht voor het slopen van karakteristieke bouwwerken in het aardbevingsgebied. De Omgevingsdienst verkent in 2018 of en zo ja welke consequenties dit heeft voor de (Wabo) deelnemers. De consequenties zijn per gemeente in kaart gebracht en gepubliceerd in een rapport van februari 2017.

Aanpak actualisaties van vergunningen en implementatie LAP 3 en implementatie BBT conclusies intensieve veehouderij

Actualiseren van vergunningen heeft een aantal doelen: het tegengaan van emissies door bedrijven, ze veiliger te laten werken, bevorderen naleefgedrag. De Omgevingsdienst gaat meer prioriteit geven aan de actualisering van vergunningen om haar doelstellingen te realiseren. Qua proces sluit de Omgevingsdienst aan bij de landelijke aanpak actualisatie van vergunningen bij BRZO+ inrichtingen. Hierdoor willen we ons proces inrichten om in de maanden januari tot en met mei 2018 zoveel

mogelijk de toetsen conform de jaaropdrachten 2018 uit te voeren. Waardoor we tijdig in beeld hebben welke vergunningen in 2019 geactualiseerd moeten worden.

Het bevoegd gezag moet vergunningen actueel houden. In de regelgeving zijn daarvoor twee actualisatieverplichtingen opgenomen:

1. Actualisatieplicht binnen 4 jaar na publicatie BBT conclusie (artikel 5.10 lid 1 Bor):

Vanaf 1 januari 2013 geldt een extra actualisatieplicht voor IPPC–installaties. De plicht houdt in dat binnen een termijn van vier jaar na publicatie van de BBT–conclusies voor de hoofdactiviteit van een IPPC–installatie het volgende moet gebeuren:

- de vergunningverlener moet de voorschriften van de omgevingsvergunning toetsten aan de beste beschikbare technieken (BBT) die staan in deze (nieuwe) BBT–conclusies (en alle overige BBT–documenten die van belang zijn).
- als de IPPC–installatie niet voldoet aan deze BBT–conclusies moet de vergunningverlener de vergunningvoorschriften actualiseren.
- de IPPC–installatie moet binnen de termijn van vier jaar voldoen aan deze geactualiseerde voorschriften.

De Europese Commissie heeft nieuwe BBT–conclusies van de intensieve pluimvee– en varkenshouderij gepubliceerd op 21 februari 2017 in het Publicatieblad van de Europese Unie. Bovenstaande is dus nu van toepassing voor deze branche (ongeveer 90 agrarische IPPC inrichtingen in de provincie Groningen) en vergt extra inzet van vergunningverlening en toezicht de komende drie jaar.

2. Actualisatieplicht die regelmatig uitgevoerd moet worden (artikel 2.30 Wabo / artikel 5.10 lid2 Bor)

Deze actualisatieplicht houdt in dat het bevoegd gezag regelmatig moet beoordelen of de voorschriften van een vergunning nog toereikend zijn. Dit gezien de ontwikkelingen op het gebied van technische mogelijkheden tot bescherming van het milieu en de ontwikkelingen die de kwaliteit van het milieu verbeteren. In de gangbare Groninger praktijk worden gemeentelijke vergunningen één keer per 10 jaar integraal beoordeeld op actualiteit en die van de provinciale bedrijven eens per 5 jaar.

Gelet op de verplichtingen op grond van het Landelijk afvalstoffenplan 3 (LAP3) zal daar voor een specifieke groep inrichtingen van moeten worden afgeweken. Dit plan treedt namelijk op 28 december 2017 in werking en een jaar later moeten alle inrichtingen, waar met afvalstoffen van derden wordt verwerkt, de consequenties in beeld zijn gebracht en de betreffende vergunningen zo nodig te zijn geactualiseerd (zie tevens paragraaf 4.2.5).

Toezicht en Handhavingsstrategie Wabo in de provincie Groningen

Het merendeel, zo niet alle, van onze opdrachtgevers heeft ondertussen de Toezicht en Handhavingsstrategie Wabo in de provincie Groningen vastgesteld. Hierin liggen onder meer vast de strategieën voor het bevorderen van naleving van wet– en regelgeving, preventie, toezicht het opleggen van sancties. In 2018 zal deze strategie door ons worden vertaald naar de uitvoeringspraktijk.

Hanteren van lokale beleidskaders

Diverse deelnemers hebben de afgelopen jaren eigen aanvullende beleidskaders ontwikkeld. Voorbeelden hiervan zijn onder meer het Milieuplan provincie Groningen 2017–2020 en het Integraal VTH Beleidsplan 2016–2020 Bedum/De Marne/Winsum. Dergelijke plannen beschouwen wij als de operationele beleidskaders vanuit de bovenste cirkel van de BIG-8. Samen met de opdrachtgevers willen wij in 2018 helder krijgen op welke punten zij verwachten dat dit in het uitvoeringsprogramma 2018 komt, in de door ons voor te bereiden producten een plaats krijgt en op welke wijze hiervan monitoring dient plaats te vinden.

7 ONZE ORGANISATIE, MENSEN EN MIDDELEN

7.1 Algemeen

In het Omgevingsrecht worden regels gesteld, waaraan de overheden zich moeten houden bij het uitvoeren van VTH. Zo zijn er ook regels gesteld omtrent de voorbereiding, uitvoering en monitoring van de taken die de Omgevingsdienst uitvoert.

7.2 De financiële kaders in beeld voor 2018

In 2018 wordt de Omgevingsdienst gefinancierd op basis van input; in de toekomst zal dit mogelijk veranderen door output als basis te nemen. De uitvoering van het voorliggende kader 2018 moet passen binnen de begroting 2018 en de wijziging die voortgekomen zijn uit de businesscase in relatie tot de herindelingen. Hiertoe worden de individuele jaaropdrachten van de deelnemers getoetst aan het voor hen geldende budget (deelnemersbijdrage).

7.3 De personele inzet in beeld voor 2018

Om uitvoering te kunnen geven aan het uitvoeringskader 2018 en daarmee aan de individuele jaaropdrachten zijn personele middelen nodig, met andere woorden gekwalificeerde, collega's die het werk uit gaan voeren. De totale begrote formatie voor 2018 wordt 129,53 fte, waarvan 3,06 fte flexibel / inhuur.

7.4 De uitvoeringsorganisatie nader beschreven

7.4.1 Scheiding van toezicht en handhaving en vergunningverlening

Conform hoofdstuk 7 van het Besluit Omgevingsrecht heeft de Omgevingsdienst een functiescheiding aangebracht tussen vergunningverlening enerzijds en toezicht en handhaving anderzijds. De Omgevingsdienst kent zes teams. Op die vlakken waar een verhoging van de kwaliteit is gewenst, is vergunningverlening, toezicht en handhaving en advies samengebracht onder één leidinggevende. Op het niveau van de functie blijft de scheiding tussen toezicht en handhaving enerzijds en vergunningverlening anderzijds in stand. Dit komt voor binnen het team BRZO en het team toezicht en handhaving Bouw, Bodem, Bijzondere wetten en BOA. Verder zijn alle adviserende taken op het gebied van bouw samengevoegd met het team Vergunningverlening Bouw wetten. Hierdoor ontstaat een betere onderlinge kruisbestuiving en wordt de slagkracht en de flexibiliteit van het team vergroot.

7.4.2 Roulatie van personeel is geborgd

Het is vanuit de procescriteria verplicht dat toezichthouders en handhavers niet voortdurend feitelijk worden belast met het uitoefenen van toezicht op de naleving van het bij op of krachtens wetten bepaalde met betrekking tot dezelfde inrichting. In 2018 wordt hier een proces op gezet om de roulatie van personeel te waarborgen.

7.4.3 De organisatie is buiten de gebruikelijke kantooruren bereikbaar en beschikbaar

De Omgevingsdienst heeft een piketdienst. De Omgevingsdienst is daardoor ook buiten kantooruren te bereiken. De piketdienst is een 24-uurs bereikbaarheidsdienst voor klachten over en incidenten bij bedrijven. Deze is voor het jaar 2018 geactualiseerd.

7.4.4 Uniforme werkprocessen onderdeel van het zaakstelsel LOS

Met ingang van 2 januari 2017 wordt gewerkt met het zaakstelsel LOS. De werkprocessen maken onderdeel uit van het LOS. De procesbeschrijvingen van de zaaktypen zijn te vinden in de Wiki-omgeving. Per zaaktype is o.a. de workflow (processchema), het doel en resultaat, termijnen en beschrijvingen te vinden. De aanpak en de noodzakelijke veranderingen zijn beschreven in paragraaf 4.4.1.

7.4.5 Rapporteren over de voortgang vindt plaats op verschillende momenten in het jaar

De laatste processtap in de BIG-8 is de monitoring. De Omgevingsdienst monitort met behulp van het LOS de resultaten en de voortgang van de uitvoering van het uitvoeringsprogramma. Per jaar ontvangen de deelnemers een voor- en najaarsrapportage en een jaarverslag waarin de stand van zaken staat gepresenteerd voor wat betreft de voortgang van de productie. In 2018 gaat de Omgevingsdienst een eerste stap maken in het aanleveren van kwalitatieve informatie naast de huidige kwantitatieve informatie die nu is opgenomen in de rapportages. Voor 2018 heeft de Omgevingsdienst hiervoor ook capaciteit gereserveerd in de vorm van een data analist. De komende jaren moet de kwalitatieve analyse van onder andere naleefgedrag worden verbeterd, zodat een goede en tijdige invulling wordt gegeven aan de big8 cyclus.

7.4.7 Onze samenwerkingspartners

Om onze primaire taken goed uit te kunnen voeren werken wij op onderdelen ook met andere organisaties samen. Er zijn verschillende varianten van samenwerking te onderscheiden, namelijk het uitvoeren van een taak, maar ook het samen optrekken in projectvormverband omtrent een bepaald thema. In onderstaande tabel een overzicht van de samenwerkingsverbanden.

Samenwerkingspartners	Samenwerkingsvorm	Samenwerkingsactiviteit
Landelijk Meldpunt Afvalstoffen	Projectbasis	Meldingsplichtige inrichtingen (MPI's) opsporen
RUD Drenthe	Projectbasis Structureel (DVO)	Zaakstelsel LOS BRZO-activiteiten
FUMO	Structureel (DVO)	BRZO-activiteiten Incidenteel specialistisch advies

Veiligheidsregio Groningen	Overlegstructuur	Brandveiligheid
Werkorganisatie DEAL	Overlegstructuur	Aardbevingsorganisatie Drank/ en Horeca
Politie	Ad hoc	Milieu
GGD	Ad hoc	Laagfrequent geluid
OM	Overlegstructuur	Directie, uitvoeringsniveau BSBm
CVW (Centrum Veilig Wonen)	Overlegstructuur	Drieslag NCB
NCG (nationaal coördinator Groningen)	Overlegstructuur	Aardbevingen
ILT	Overlegstructuur (2x per jaar)	BRZO/partners
Waterschap	Overlegstructuur	Indirecte lozingen
Omgevingsdienst NL	Overlegstructuur	Landelijke onderwerpen
Groningen Seaports	Projectbasis	Eemshaven en Oosterhorn
ISW (Arbeidsinspectie)	Projectbasis	BRZO
NOM/Eemsdelta EZ	Overlegstructuur	Projecten

BEGRIPPEN- EN AFKORTINGENLIJST

- *AB*: Algemeen Bestuur Omgevingsdienst.
- *AMvB*: Algemene maatregel van Bestuur. Is het uitvoeringsbesluit behorende bij een wet, in dit geval de wet VTH.
- *BIG-8*: Dit model maakt vanuit een strategisch kader de vertaling naar operationeel beleid ten behoeve van kwaliteitsborging te samen met een sluitende planning en control cyclus
- *BOR*: Besluit omgevingsrecht.
- *BRZO*: Besluit risico zware ongevallen. Bedrijven waar grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen aanwezig zijn bóven een bepaalde drempelwaarde, vallen onder de werking van het Besluit risico's zware ongevallen.
- *DB*: Dagelijks Bestuur Omgevingsdienst.
- *DVO*: de dienstverleningsovereenkomst, als bedoeld in artikel 9 van de Gemeenschappelijke regeling.
- *Directeur*: de directeur van de Omgevingsdienst, als bedoeld in artikel 27 van de Gemeenschappelijke regeling.
- *Gebruiker*: de burgers en bedrijven in de regio.
- *GR*: Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst .
- *Inputfinanciering*: financiering op basis van een vast bedrag per jaar. Per klant wordt een vast bedrag beschikbaar gesteld aan de Omgevingsdienst. Er wordt niet afgerekend op basis van kosten per product.
- *KWC 2.1*: Kwaliteitscriteria 2.1. Deze maken onderdeel uit van de verordening kwaliteit.
- *Klant*: deelnemers van de Omgevingsdienst.
- *Deelnemer*: colleges van burgemeester en wethouders van de 23 gemeenten en gedeputeerde staten van de provincie Groningen.
- *LHS*: Landelijke Handhavingsstrategie. Een instrument voor alle overheden om eenduidig te interveniëren naar aanleiding van tijdens het toezicht gedane bevindingen.
- *LOS*: leefomgevingssysteem, zaakstelsel van de Omgevingsdienst. Hierin wordt alle informatie rondom een zaak, gestructureerd en ongestructureerd gebundeld.
- *Lumpsumfinanciering*: zie inputfinanciering.
- *Mor*: Ministeriële regeling Omgevingsrecht (AmvB).
- *MPI*: Meldingsplichtige inrichtingen.
- *MT*: Managementteam Omgevingsdienst.
- *Omgevingsdienst*: Omgevingsdienst.
- *Outputfinanciering*: financiering op basis prijs * aantal. De producten en de daaraan gerelateerde prijzen worden opgenomen in de producten- en dienstentcatalogus.
- *PDC*: een overzicht met de producten- en diensten die de Omgevingsdienst uitvoert, inclusief de daaraan gerelateerde kwaliteit en kosten per product.
- *Procescriteria*: de eisen die de deelnemers stellen aan de beleidscyclus. Door de criteria te volgen sluit de cyclus zich (zie *BIG-8*).

- *SER-akkoord*: Het bedrijfsleven, de overheid en milieuorganisaties hebben op 28 augustus 2013 onder aanvoering van de Sociaal Economische Raad (SER) een akkoord bereikt op hoofdlijnen over het zogenaamde energie-akkoord.
- *VTH*: Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving.
- *Wabo*: Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht.
- *Wiki*: Informatieomgeving voor de medewerkers van de Omgevingsdienst, ook toegankelijk voor deelnemers.
- *Wkb*: Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.
- *WO DEAL*: Werkorganisatie Delfzijl, Eemsmond, Appingedam en Loppersum (DEAL)

